

Lehdistötiedote 18.11.2013

Näyttötutkinnoista hyötyvät sekä työnantajat että työntekijät

Näyttötutkintojärjestelmällä on pyritty luomaan työelämälähtöinen koulutus, joka mahdollistaa ammattillisen tutkinnon suorittamisen työkokemuksella saavutetun osaamisen ja mahdollisen täydennuskoulutuksen pohjalta. Näyttötutkintoja suorittaneiden työntekijöiden osuus yksityisen sektorin toimipaikoissa on yhteydessä toimipaikkojen korkeampaan tuottavuuteen. Tämä yhteys havaitaan erityisesti nykyisessä työpaikassaan näyttötutkintoja suorittaneiden osuuden ja tuottavuuden välillä. Tämä viittaa siihen, että näyttötutkinnon suorittamispaikan työnantaja hyötyy tutkinnosta enemmän kuin myöhemmät työnantajat. Myös näyttötutkinnon suorittaneiden työntekijöiden palkat nousevat.

Lisätietoja

Erikoistutkija **Mari Kangasniemi**, puh. (09) 2535 7345, e-mail: mari.kangasniemi@labour.fi

Nämä tulokset ilmenevät erikoistutkija Mari Kangasniemen kirjoittamasta Palkansaajien tutkimuslaitoksen raportista "Näyttötutkintojen tuottavuus- ja palkkavaikutukset". Työsuojelurahaston rahoittamassa tutkimuksessa on tarkasteltu henkilön suorittaman näyttötutkinnon vaikutusta hänen palkkaansa ja mitä yhteyksiä näyttötutkinnon suorittaneiden työntekijöiden osuudella henkilöstöstä on toimipaikkojen tuottavuuteen, jota mitataan liikevaihdolla työntekijää kohden. Tutkimuksen aineistona on käytetty Tilastokeskuksen edustavia rekisteripohjaisia aineistoja henkilöistä ja toimipaikoista vuosilta 2000–2009. Aineistoon sisältyy joukko yksityisen sektorin toimialoja.

Koulutus yleensä kohottaa tuottavuutta, mutta perinteisen teorian mukaan työnantajalla ei välttämättä ole kannustimia rahoittaa yleistä koulutusta, josta on yhtäläillä hyötyä muissa työpaikoissa. Tämän tutkimuksen tulokset osoittavat, että näyttötutkinnon suorittaneiden korkea osuus henkilöstöstä on tilastollisesti merkitsevässä yhteydessä toimipaikan korkeampaan tuottavuuteen. Iän mukaan jaettuna yhteys pätee erityisesti alle 35-vuotiaiden tutkinnon suorittaneiden osuudelle. Eri tutkintotyypeistä yhteys havaitaan ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon suorittaneiden osuudelle muttei perustutkinnon osuudelle.

Tutkimuksessa on vaikea osoittaa suoraa kausaalisuutta, mutta löydetty tilastollinen yhteys on sopusoinnussa sen kanssa, että näyttötutkinnot nostavat suoraan tuottavuutta ja erityisesti suorituspaikan toimintaan liittyvää osaamista. Toinen selitys on se, että näyttötutkintoja hyödyntävillä yrityksillä on esimerkiksi käytössään parempia keinoja sitouttaa tai valikoida tuottavat työntekijät. Toimipaikkojen työntekijöiden muut ominaisuudet kuten ikä, sukupuoli ja koulutus on otettu analyysissä huomioon.

Tuottavuusanalyysiä on täydennetty tutkimalla työntekijöiden palkkoja. Näyttötutkinnot nostavat yleensä niitä suorittaneiden henkilöiden palkkoja. Verrattuna muutoin samankaltaisten henkilöiden palkkaprofiileihin näyttötutkinnon vaikutus on yleensä korkeimmillaan samassa työpaikassa pysyville heti tutkinnon jälkeisinä vuosina ja työpaikkaa vaihtavilla vasta joitakin vuosia tutkinnon jälkeen. Havaitut palkkavaikutukset ovat osin pienempiä yli 35-vuotiailla näyttötutkinnon suorittaneilla ja joissakin tapauksissa myös niitä suorittaneilla naisilla. On kuitenkin mahdollista, että tutkintoa suorittamaan valikoituu näistä ryhmistä keskimääräisestä iänmukaisesta palkkakehityksestä jälkeen jääneitä henkilöitä. ■

Julkaisu

*Mari Kangasniemi (2013):
Näyttötutkintojen tuottavuus- ja palkkavaikutukset,
Palkansaajien tutkimuslaitos, Raportteja 28,
Helsinki.*

ISBN 978-952-209-123-9 (painettu)

ISBN 978-952-209-124-6 (PDF)

ISSN 1795-2832 (painettu)

ISSN 2242-6914 (PDF)

Hinta: 13,50 e

Tilaukset

Julkaisusihteeri Irmeli Honka

puh. (09) 2535 7338

e-mail: irmeli.honka@labour.fi